

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 15 października 2019 r.

Poz. 6936

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.678.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 11 października 2019 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIII/72/2019 Rady Gminy Lubomia z dnia 5 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania Stypendium Gminy Lubomia, w całości, jako sprzecznej z art. 90t ust. 4 w związku z ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą".

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą podjętą na sesji w dniu 5 września 2019 r. Rada Gminy Lubomia przyjęła regulamin udzielania stypendium Gminy Lubomia, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru uznał, że uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Podstawę prawną uchwały stanowi art. 90t ust. 4 ustawy. Zgodnie z ww. przepisem: *W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.*

Zgodnie z powołaną normą prawną w przypadku przyjęcia regionalnego lub lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze. Zatem regulacje dotyczące stypendiów dla uczniów nie mogą zostać określone w oderwaniu od procedury przewidzianej w art. 90t ust. 4 ustawy. Ze wskazanego przepisu wynika, że rada gminy powinna w pierwszej kolejności przyjąć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Dopiero w następstwie przyjęcia powyższego aktu i w celu realizacji jego postanowień, rada określa szczegółowe warunki, na jakich udzielana jest ww. pomoc, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Rada Gminy Lubomia w dniu 5 września 2019 r. podjęła uchwałę Nr XIII/73/2019 Rady Gminy Lubomia z dnia 5 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Lubomia, jednakże uchwała ta podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, co stanowiło przesłankę do wszczęcia przez organ nadzoru postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności tej uchwały w całości, o czym – stosownie do reguł wynikających

z Kodeksu postępowania administracyjnego – odrębnym pismem poinformowano Radę Gminy Lubomia (pismo o znaku NPII.4131.1.666.2019 z dnia 7 października 2019 r.). Podkreślić należy, iż wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Lubomia sprawia, iż przedmiotową uchwałę należy traktować jako podjętą z naruszeniem art. 90t ust. 4 w zw. z ust. 1 ustawy, czyli bez programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Niezależnie od powyższego, organ nadzoru za niezgodną z prawem uznał regulację zawartą w § 2 ust. 5 regulaminu w zakresie wyrazów: „niekompletne lub”. W przepisie tym Rada Gminy postanowiła, iż wnioski niekompletne nie będą rozpatrywane. Tymczasem, stypendia, o których mowa w art. 90t ust. 4 ustawy, przyznawane są w formie decyzji administracyjnej, a zatem zastosowanie znajdują tutaj przepisy zawarte w art. 61 § 1 i § 2 w zw. z art. 64 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż wyżej wskazany przepis uchwały nie tylko reguluje kwestię ujętą już w ustawie, ale rozstrzyga w tej sprawie w sposób sprzeczny z normami ustawowymi. Zgodnie bowiem z art. 64 § 2 kpa *jeżeli podanie nie spełnia innych wymagań ustalonych w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania*. Tymczasem, przedmiotowa uchwała, nie przewiduje wezwania do uzupełnienia braków, ale przesądza o tym, że wnioski niekompletne nie będą rozpatrywane.

Rada Gminy formułując postanowienia uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego nie tylko nie może nimi wykroczać poza zakres ustawowego upoważnienia, ale i naruszać innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Stąd też - stosownie także do konstytucyjnej hierarchii źródeł prawa - akty prawa miejscowego nie powinny w żaden sposób regulować materii należącej do przepisów wyższego rzędu i tymi przepisami normowanej (nawet, jeśli taka regulacja stanowiłaby jedynie powtórzenie obowiązującego przepisu). Ponowne uregulowanie przez radę materii ustawowej zawsze będzie prowadzić do sprzeczności z obowiązującym w tym zakresie przepisem ustawy, i to nie tylko w przypadkach, w których regulacje uchwały w sposób oczywisty normują określone zagadnienia wbrew obowiązującym przepisom prawa. Również i modyfikacja, czy powtórzenie przepisów ustawy może wypaczyć ich sens. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony, czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, co może spowodować całkowitą lub częściową zmianę intencji prawodawcy (por. wyrok NSA Ósrodek Zamiejskowy w Lublinie z dnia 28.02.2003 r., I SA/LU 882/02, Fin. Kom. 2003, nr 4, poz. 53; wyrok WSA w Szczecinie z dnia 29.09.2010 r., sygn. akt II SA/SZ 424/10, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Z powyższych powodów tego rodzaju wady legislacyjne są traktowane w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych, jako przypadki istotnego naruszenia prawa (por. wyrok NSA z 30.09.2009 r., II OSK 1077/09, wyrok WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 14.07.2011 r., sygn. akt II SA/WR 300/11, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi również regulacja zawarta w § 1 ust. 2 regulaminu, zgodnie z którą *stypendia przyznaje się na okres roku szkolnego (od 1.09 do 30.06) za osiągnięcia uzyskane w poprzednim roku szkolnym*. Tymczasem, zgodnie z art. 94 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.) **rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy - z dniem 31 sierpnia następnego roku**. Rada wskazując zatem, iż okres roku szkolnego trwa od 1 września do 30 czerwca uczyniła to w sposób sprzeczny z powołanym wyżej przepisem ustawy Prawo oświatowe.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminny stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XIII/72/2019 Rady Gminy Lubomia z dnia 5 września 2019 r., została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w całości, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak